

## ПОЧЕТНО ОТЛИЧИЕ

### КАЛОЯЦ ЗАХАРИЕВ – „ЕДНА НЕДЕЛЯ“

БЕШЕ 30 ЯНУАРИ 1972 Г., А МЯСТОТО – ДЕРИ, СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ, КОГАТО ОСЪЗНАХ НЯКОИ НЕЩА ЗА АВТОМАТА FN FAL. ПЪРВО, ТОЙ Е ДЪЛГО И РЪБЕСТО ОРЪЖИЕ. ТЕЖИ 9,4 ЛИБРИ И Е ДЪЛЪГ 43 ИНЧА. ВТОРО, В ПЪЛЧИТЕЛЯ СИ ИМА 30 ПАТРОНА 7,62 X 51 НАТО, КОИТО ИЗЛИЗАТ ОТ ЦЕВТА СЪС СКОРОСТ 2756 ФУТА В СЕКУНДА. ТРЕТО, ТЕ МОГАТ ДА ПОРАЗЯТ МЕКАТА ЧОВЕШКА ОТ 656 ЯРДА РАЗСТОЯНИЕ.

СМЪКНАХ АВТОМАТА ОТ РАМОТО СИ И ДЪЛГАТА МУ ЦЕВ ПОЧТИ ДОКОСНА ЗЕМЯТА. УШИТЕ МИ ПИЩЯХА. ДЛАНТЕ МИ БЯХА ПОТНИ, ВЪПРЕКИ ЧЕ ДЪХЪТ МИ РИСУВАШЕ ОБЛАЧЕТА В СТУДЕНИЯ ДЕН. УНИФОРМАТА БЕШЕ ЗАЛЕПНАЛА ЗА ГЪРБА. ЛЮТАТА МИРИЗМА НА БАРУТ ПАРЕШЕ ОЧИТЕ МИ. ИЗБЪРСАХ СЪЛЗИТЕ С ДЛАН И ЗАМИГАХ.

-МЪЖЕ, НАПРЕД!

СМЪТНО ПОЗНАХ ГЛАСА – СЕРЖАНТ УИНСЪН СТИВЪНСЪН. КРАКАТА МИ САМИ СЕ РАЗДВИЖИХА, СВИКНАЛИ ДА ИЗПЪЛНЯВАТ ЗАПОВЕДИ.

„МОЙТО МОМЧЕ – КАЗА МИ СЕРЖАНТ СТИВЪНСЪН, КОГАТО МЕ ПРИЕХА В ПЪРВИ БАТАЛЬОН ПРЕДИ ПОВЕЧЕ ОТ ПЕТ ГОДИНИ. – ТИ СИ ОТЛИЧЕН ВОЙНИШКИ МАТЕРИАЛ.“

ДА, НАИСТИНА БЯХ. ЗАТОВА И ИЗБУТАХ БАРИКАДАТА ОТ БОДЛИВА ТЕЛ И ТРЪГНАХ СРЕД ПРЪСНАТИТЕ МЪРТВИ И РАНЕНИ ХОРА. ДОРИ ДА СЕ ЗАМИСЛИХ КАКВО ПРАВЯ. НЕ СЕ ЗАМИСЛИХА И ДРУГИТЕ ВОЙНИЦИ ОТ ПЪРВИ БАТАЛЬОН, КОИТО ТРЪГНАХА С МЕН. ГИЛЗИТЕ ЗАСКЪРЦАХА ПОД БОТУШИТЕ МИ. МОМЧЕ ЛЕЖЕШЕ ПРЕД МЕН, ПРОСНАТО ПО КОРЕМ. БЕШЕ ИЗВИЛ ГЛАВА НАСТРАНИ, А ОТ ШИРОКО ОТВОРЕНАТА МУ ЗА ВИК УСТА СЕ ПРОЦЕЖДАШЕ КРЪВ. РИЖАТА У КОСА БЕШЕ СТАНАЛА АЛЕНА. НЕ ИЗГЛЕЖДАШЕ ДА Е НА ПОВЕЧЕ ОТ 17 ГОДИНИ, НО ТОВА ВЕЧЕ НЯМАШЕ НИКАКВО ЗНАЧЕНИЕ. ПРЕКРАЧИХ ГО.

ПРОДЪЛЖИХ ДА КРАЧА ПОКРАЙ СТЕНАТА НА НЯКАКВО ЗДАНИЕ. ЗАД МЕН ВЪРВЯХА ОЩЕ ПЕТИМА ВОЙНИКА, СТИСНАЛИ ОРЪЖИЯ.

## ПОЧЕТНО ОТЛИЧИЕ

### КАЛОЯЦ ЗАХАРИЕВ – „ЕДНА НЕДЕЛЯ“

ПОГЛЕДИТЕ ИМ ШАРЕХА КЪМ СГРАДИТЕ ОТ ДРУГАТА СТРАНА НА УЛИЦАТА В ТЪРСЕНЕ НА НЯКОЙ ВЪОРЪЖЕН НАЦИОНАЛИСТ ОТ ИРА. КАСКИТЕ ИМ БЯХА ОЖУЛЕНИ ОТ ХВЪРЛЕНИТЕ КАМЪНИ НА ТЪЛПАТА. НЯКАКЪВ МЪЖ НА СРЕДНА ВЪЗРАСТ СЕДЕШЕ НА ЗЕМЯТА И Е ПРИТИСКАШЕ РЪКА КЪМ ГЪРДИТЕ МИ. ПО ЯКЕТО МУ СЕ РАЗЛИВАШЕ ТЪМНО ПЕТНО. БЕШЕ В ШОК, НЕ ВИЖДАШЕ ВОЙНИЦИТЕ, КОИТО ВЪРВЯТ КЪМ НЕГО. ВОЙНИКЪТ, КОЙТО КРАЧЕШЕ КЪМ НЕГО, СТОВАРИ ПРИКЛАД ВЪРХУ ГЛАВАТА МУ И ТОЙ РУХНА НА ЗЕМЯТА.

НЯКОЙ СЕ НАДИГА ОТ ЗЕМЯТА, ОЛЮЛЯВА СЕ И ТРОМАВО СЕ ЗАТИЧВА НАДОЛУ ПО УЛИЦАТА.

-СПРИ – ДОЛЕТЯВА ВИК ОТКЪМ РАЗПРЪСНАЛИТЕ СЕ ВОЙНИЦИ.

ИЗТРЕЩЯХА НЯКОЛКО АВТОМАТА. МЪЖЪТ ЗАЛИТНА, РАЗМАХВА РЪЦЕ СЯКАШ СЕ ОПИТВА ДА ПОЛЕТИ И РУХНА НА ОКЪРВАВЕНИЯ АСФАЛТ. ПОВЕЧЕ НЕ ПОМРЪДНА. ПО УЛИЦАТА С РЕВ СЕ ПЛЪЗНА БРОНИРАНА КОЛА, А ЗАД НЕЯ ПОДТИЧВАХА ПОЛОВИН ДУЗИНА ВОЙНИЦИ ОТ ПЪРВИ БАТАЛЬОН, ОКОВАНИ В ТЕЖКИ КАСКИ И БРОНИ. БЯХА СТИСНАЛИ АВТОМАТИ И ВЪРТЯХА ГЛАВИ ВЪВ ВСИЧКИ ПОСОКИ В ТЪРСЕНЕ НА ЗАПЛАХИ, КОИТО МОЖЕХА ДА ДЕБНАТ НА ВСЕКИ ЪГЪЛ. МАШИНАТА ЛЕКО ЗАБАВИ ХОДА, ЗА ДА НЕ ИЗГУБЯТ ВОЙНИЦИТЕ КРЕЖКОТО СИ ПРИКРИТИЯ НАСРЕД ШИРОКАТА И ГОЛА УЛИЦА. НЯКАКЪВ МЪЖ, ОБЛЕЧЕН В ДЪЛГО ЧЕРНО ПАЛТО, СЕ ОПИТА ДА ПРОПЪЛЗИ ПО-ДАЛЕЧ ОТ ПЪТЯ НА БРОНИРАНИЯ АВТОМОБИЛ. ДВАТА МУ КРАКА СЕ ВЛАЧАТ СЛЕД НЕГО, ОКЪРВАВЕНИ И БЕЗПОЛЕЗНИ. МАШИНАТА НЕ СЕ ОТКЛОНЯВА И ПРЕДНАТА ДЯСНА ГУМА МИНАВА ПАДНАЛИЯ ПРОТЕСТАНТ. УШИТЕ МИ ПИЩЯХА ОТ ИЗСТРЕЛИТЕ, НО ПАК ЧУХ ХРУЩЕЦЕТО, С КОЕТО ГРЪДНИЯ МУ КОШ СЕ ПРЕЧУПИ. ГУМАТА ОСТАВИ ДЛЕНА ЧЕРТА ПО СИВИЯ АСФАЛТ. ЕДИН ОТ ВОЙНИЦИТЕ, КОЙТО СЕ КРИЕШЕ ЗАД КОЛАТА, СЪПИ В КЪРВАВАТА КАША, ПОДХЛЪЗНА СЕ И ПАДНА НА ЗЕМЯТА. НЕГОВ ДРУГАР ГО ПОДХВАНА ЗА РАМЕЦЕТЕ И СЕ ОПИТА ДА ГО ИЗДЪРПА КЪМ СТЕНАТА НА БЛИЗКИЯ БЛОК.

-САНИТАР! – ИЗКРЕЩЯ ТОЙ, МИСЛЕЙКИ СИ, ЧЕ ДРУГАРЯТ МУ Е УЛУЧЕН ОТ КУРШУМ НА ИРЛАНДСКИ СНАЙПЕРИСТ.



## ПОЧЕТНО ОТЛИЧИЕ

### КАЛОЯЦ ЗАХАРИЕВ – „ЕДНА НЕДЕЛЯ“

ДО МЕН ЗАТРАКА АВТОМАТ И НЯКОЛКО ГИЛЗИ ИЗТРАКАХА ПО ШЛЕМА МИ. ВОЙНИКЪТ – НЕ ГО РАЗПОЗНАХ ЗАРАДИ СПУСНАТИЯ ЗАБРАЛО НА ШЛЕМА МУ, СВАЛИ ОРЪЖИЕТО СИ.

-МИСЛЯ, ЧЕ УДАРИХ ЕДИН!

ПОГЛЕДНАХ КЪДЕТО СОЧЕШЕ. НЕЩО ЧЕРНО БЕ ПАДНАЛО ПРЕД ВХОДА НА ЖИЛИЩНИЯ БЛОК ОТ ДРУГАТА СТРАНА НА УЛИЦАТА. ДВА КРАКА ЛЕЖАХА НА СТЬ ПАЛАТА, А ДРУГОТО НЕ СЕ ВИЖДА.

-ВНИМАВАЙТЕ ПО КАКВО СТРЕЛЯТЕ! – ВИКНА СЕРЖАНТ СТИВЪНСЪН И СВАЛИ КЕПЕТО СИ, ЗА ДА ЗАБЪРШЕ ПОТТА ОТ ОЛИСЯЛОТО СИ ЧЕЛО. – ГЛЕДАЙТЕ ЗА ЖЕНИ И ДЕЦА, ЗА БОГА!

В ТОЗИ МИГ ОТ ТЯСНАТА ПРЕСЕЧЕНА НА ДВАДЕСЕТИНА МЕТРА ПО-НАДОЛУ ПО УЛИЦАТА ИЗСКОЧИ ЧОВЕК, ЗАМАХНА И НЕЩО ПОЛЕТЯ КЪМ НАС.

-ГРАНАТА! – КРЕСНА НЯКОЙ ДО МЕН.

ВДИГНАХ АВТОМАТА ОЩЕ ПРЕДИ ДА ОСЪЗНАЯ, КАКВО МИ КАЗВА И НАТИСНАХ СПУСЪКА. ОРЪЖИЕТО ИЗТРЕЩА И ПРИКЛАДА МЕ ЗАБЪЛСКА ПО РАМОТО. НАПАДАТЕЛЯТ ЗАЛИТНА И СЕ ХВАНА ЗА РАМОТО.

-СПРИ СТРЕЛБАТА! СПРИ СТРЕЛБАТА! – КРЕЩЕШЕ СЕРЖАНТ СТИВЪНСЪН.

ТОЙ РИТВА КАМЪКА, ЗАПРАТЕН ОТ САМОТНИЯ ДАВИД СРЕЩУ ШЕСТИМАТА ВЪОРЪЖЕНИ С АВТОМАТИЧНО ОРЪЖИЕ ВОЙНИЦИ.

-МАЙ БЕШЕ НЯКАКВО ХЛАПЕ, СЕРЖАНТ – КАЗА ВОЙНИКА ДО МЕН И ВДИГА НАДРАСКАНОТО ЗАБРАЛО НА ШЛЕМА СИ.

ВИДЯХ УМОРЕНО И БЛЕДО ЛИЦЕ. ПОЗНАВАХ ГО – ДЖОУЗЕФ НАЙ, ОТ МОЕТО ОТДЕЛЕНИЕ. ДАЖЕ НЕ ЗНАЕХ, ЧЕ Е ДО МЕН. НА БРАДИЧКАТА МУ ТЪМНЕЕШЕ СИНИНА ОТ ХВЪРЛЕН КАМЪК.

-ПРОКЛЕТИ ИРЛАНДЦИ! – ОБАДИ СЕ ДРУГ ВОЙНИК, КОЙТО КРИЕШЕ ЛИЦЕТО СИ ЗАД ЗАБРАЛОТО НА ШЛЕМА.

СТИВЪНСЪН ПОГЛЕДНА НАЗАД. ОЩЕ НЯКОЛКО БРОНИРАНИ АВТОМОБИЛА СЕ НОСЕХА ПО УЛИЦАТА.

## ПОЧЕТНО ОТЛИЧИЕ

### КАЛОЯЦ ЗАХАРИЕВ – „ЕДНА НЕДЕЛЯ“

В СЕНКИТЕ НА НЯКОИ ОТ ТЯХ СЕ КРИЕХА ВОЙНИЦИ. ОТНЯКЪДЕ СЕ ЧУВАХА ИЗСТРЕЛИ. ТРИМА БОЙЦИ ВЛАЧЕХА МЪЖ ПО ЛИЦАТА И ГО НАЛАГАХА С ПРИКЛАДИ, ДОКАТО ТОЙ РАЗМАХВАШЕ РЪЦЕ И КРАКА, ЗА ДА СЕ ПРЕДПАЗИ ОТ ПОРОЯ УДАРИ. НЯКЪДЕ ЗАД ТЯХ, МЕЖДУ СГРАДИТЕ СЕ ЧУВАХА ПИСЪЦИТЕ НА СИРЕНИ НА ЛИЦЕЙКИ И ПОЛИЦЕЙСКИ АВТОМОБИЛИ.

-ВЗЕМИ НАЙ – КАЗА СТИВЪНСЪН, КИМНА КЪМ МЕН И ПОСОЧИ ДЛЕЯТА, В КОЯТО БЕШЕ ИЗЧЕЗНАЛ РАЧЕНИЯ В РАМОТО, – ВИЖТЕ КАКВО Е ПОЛОЖЕНИЕТО В ОНАЗИ УЛИЧКА. АКО ВИДИТЕ НЕЩО, КОЕТО НЕ ВИ ХАРЕСВА – ВИКАТЕ. ЯСНО?

-МНОГО НЕЩА НЕ НИ ХАРЕСВАТ ДНЕС, СЕРЖАНТ – ОТВЪРНА НАЙ.

-НА НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО НЕ Й ПУКА ОСОБЕНО, МОМКО! – СРЯЗА ГО СЕРЖАНТА. – ИЗПЪЛНЯВАЙ!

ДВАМАТА С НАЙ СЕ ЗАТИЧАХМЕ ПОКРАЙ СТЕНАТА НА СГРАДАТА. ВЛЯВО ОТ НАС ДВА БРОНИРАНА АВТОМОБИЛА СЕ НОСЕХА ПО СРЕДАТА НА УЛИЦАТА. НАДНИКНАХМЕ В УЛИЧКАТА С ГОТОВИ ЗА СТРЕЛБА АВТОМАТИ. НИЩО. НАБЛИЗО, СРЕД БОКЛУЦИТЕ, ЛЕЖЕШЕ СМАЗАН ОТ НЕЧИИ КРАКА ПЛАКАТ С НАДПИС „ПРАВА ЗА ВСИЧКИ“. ПО НЕГО СЕ АЛЕНЕЕХА ПРЪСКИ КРЪВ.

-ЗДРАВО СИ ГО КЛЪВНАЛ, МЪЖКИ! – ОБАДИ СЕ НАЙ И СЕ ИЗСМЯ НЕРВНО.

ЕДИНИЯТ БРОНИРАН АВТОМОБИЛ СПРЯ НА НЯКОЛКО МЕТРА ОТ НАС. ДВИГАТЕЛЯТ МУ ЗАСТРАШИТЕЛНО БОБОТЕШЕ, КАТО НА ЗВЯР, КОЙТО СЕ ОГЛЕЖДА ЗА ПЛЯЧКА, ЗА ДА Й СЕ НАХВЪРЛИ.

НАЙ СЕ ВМЪКНА В УЛИЧКАТА, А АЗ ГО ПОСЛЕДВАХ С ВДИГНАТ АВТОМАТ. ТВЪРДИЯТ ПРИКЛАД НА ГЛ-А РЪГАШЕ НАСИЩЕНОТО МИ РАМО ПРИ ВСЯКА СТЬПКА. ДЛЕЯТА СЕ НИЖЕШЕ МЕЖДУ ДВЕТЕ СГРАДИ, КОИТО ПРИЛИЧАХА НА ЖИЛИЩНИ КООПЕРАЦИИ. КАТО ТЪНКА ЛИНИЯ ВИСОКО НАД ГЛАВАТА МИ СЕ ОЧЕРТАВАШЕ СИЪНОТО СЛЕДОБЕДНО НЕБЕ. ДЪХЪТ РИСУВАШЕ ОБЛАЧЕТО ОКОЛО ЛИЦЕТО МИ. УСЕЩАХ КАК ПОТТА СЕ СТИЧА ПО ГЪРБА МИ.

В СТЕНАТА НА СГРАДАТА ВЛЯВО ОТ НАС ИМАШЕ ВРАТА. ДВАМАТА С НАЙ ПРИТИСНАХМЕ РАМЕЦЕ В СТЕНАТА ОТ ДВЕТЕ Й СТРАНИ. ДРЪЖКАТА НА БРАВАТА БЕШЕ ОКЪРВАВЕНА.

-ВЛИЗАМЕ ЛИ? – ПОПИТА МЕ НАЙ.



## ПОЧЕТНО ОТЛИЧИЕ

### КАЛОЯЦ ЗАХАРИЕВ – „ЕДНА НЕДЕЛЯ“

-ЯСНО.

БУТНАХ ВРАТАТА И В ТОЗИ МИГ НАЙ МЕ СТИСНА ЗА ЛАКЪТЯ.

-ЕЙ, ДА НЕ СЕ ОСТАВИШ НА НЯКАКВО СКАПАНО ИРЛАНДЧЕ ДА ТИ ВИДИ СМЕТКАТА?

-ЩЕ ТИ СЕ! – НАСИЛИХ СЕ ДА СЕ УХИЛЯ.

ОТВОРИХ ВРАТАТА С ДУЛОТО НА АВТОМАТА. ПРАЗЕН КОРИДОР. СТЬЛБИ, КОИТО ВОДЯТ НАГОРЕ. АЛЕНИ ПРЪСКИ ПО СТЬ ПАЛАТА. В СГРАДАТА ИМАШЕ САМО ХЛАД И ТИШИНА. ВСЪЩНОСТ ЦЕЛИЯ ГРАД БЕ ПРИТИХНАЛ. ЕДИНСТВЕНИЯТ ШУМ БЕ НА УЛИЦАТА.

СМЕНИХ ПЪЛНИТЕЛЯ НА ГАЗА И ДРЪПНАХ ЗАТВОРА. ВЪТРЕ ИМАШЕ ПАТРОН. ДОБРЕ, ОРЪЖИЕТО ПАК БЕШЕ ГОТОВО ДА УБИВА. ПРЕКРАЧИХ ПРАГА И СЕ ВМЪКНАХ В ТИХАТА СГРАДА. ТРЪГНАХ НАГОРЕ ПО СТЬЛБИТЕ ЗАТЯМ ДЪХ. ВОЯТ НА СИРЕНИ ПОЗАГЛЪХНА, НО ПАК ПОГЛЪЩАШЕ ВСЕКИ ШУМ В СГРАДАТА. ПО КОРИДОРИТЕ МОЖЕХА ДА ТРОПОЛЯТ ДЕСЕТИНА ДУШИ И ПАК ДА НЕ ГИ ЧУЯ. А И ПИЩЕЦЕТО В УШИТЕ МИ НЕ БЕШЕ ЗАГЛЪХНАЛО.

ПОКОЛЕБАХ СЕ. НАЙ БЕШЕ НАВЪН. МОЖЕХ ДА СЕ ВЪРНА И ДА ИЗВИКАМ НЯКОЛКО МОМЧЕТА ОТ БАТАЛЪОНА ДА ПРЕРОВИМ СГРАДАТА.

„МОЕТО МОМЧЕ – ПРОШЕПНА ЧИЧО МИ НЯКЪДЕ ОТДАЛЕЧ И ПОГАЛИ ГЪСТАТА ЧЕРНА КОСИ НА МАЛКОТО МОМЧЕ, КОЕТО БЯХ ТОГАВА. – СТРАХЪТ Е ХУБАВО НЕЩО, НО САМО НА ПРАВИЛНОТО МЯСТО И В ПРАВИЛНОТО ВРЕМЕ. А ДА ЗНАЕШ КОЕ ПРАВИЛНОТО МЯСТО И ВРЕМЕ... ЕТО ТОВА РАЗЛИКАТА МЕЖДУ СТРАХЛИВЕЦА И СМЕЛИЯ.“

ЧИЧО СТИВЪН БЕШЕ ПРЕГАЗИЛ НАБРАЗДЕНИТЕ ОТ СНАРЯДИ ПЛАЖОВЕ НА НОРМАНДИЯ, ДОКАТО НЕМСКИТЕ MG42 ПРЕВРЪЩАЛИ НА КЪРВАВА КАША ПОЛОВИНАТА МУ РОТА. ПОСЛЕ МИНАЛ ПРЕЗ ФРАНЦИЯ, ЗА ДА СТИГНЕ ПОЧТИ ДО БЕРЛИН. ОТЪРВАЛ СЕ САМО С ПУКНАТО РЕБРО, СЛЕД КАТО СЕ ОПИТАЛ ДА ИЗДОИ НЯКАКВА КРОВА, ЗАЩОТО МУ СЕ ДОПИЛО КАФЕ С МЛЯКО.

„НЕМСКИТЕ ТОГАВА НАСТЪПВАХА КЪМ АРДЕНИТЕ, НО КАФЕТО С МЛЯКО НЕ Е НЕЩО, КОЕТО ДА ПРЕНЕБРЕГНЕШ – КАЗВАШЕ ЧИЧО ПРЕЗ СМЯХ ПРЕДИ ДА ИЗОХКА. С ГОДИНИТЕ БОЛКАТА В РЕБРОТО ЗАПОЧВАШЕ ДА СЕ ОБАЖДА. – ПРОКЛЕТОТО ДОБИЧЕ СВЪРШИ РАБОТАТА НА ВЕРМАХТА.“

## ПОЧЕТНО ОТЛИЧИЕ

### КАЛОЯН ЗАХАРИЕВ – „ЕДНА НЕДЕЛЯ“

ПРОДЪЛЖИХ НАГОРЕ ПО СТЬПАЛАТА. КЪРВАВИТЕ КАПКИ ЧЕРТАХА НЕРАВНА ЛИНИЯ. ПРОДЪЛЖИ НАПРЕД ПО КОРИДОРА НА ВТОРИЯ ЕТАЖ. ШПЕРПЛАТОВИ ВРАТИ ОТ ДВЕТЕ СТРАНИ, ОРОЧЕНА МАЗИЛКА ПО СТЕНИТЕ. НЯКОЕ ДЕТЕ БЕШЕ НАДРАСКАЛО ПО ПОДА ЧОВЕЧЕТА С ПАСТЕЛИ. ПРИЛИЧАЩИТЕ НА КЛЕЧКИ ТЕЛЦА СЯКАШ ЛЕЖАХА НА ЗЕМЯТА, ОКЪРВАВЕНИ ОТ КРЪВТА НА БЕГЛЕЦА. ВСИЧКО НАКОЛО БЕШЕ ПУСТО. ЦАРЕШЕ ГРОБОВНА ТИШИНА. ВИЕЩИТЕ НАВЪН СИРЕНИ СЯКАШ ИДВАХА ОТ ДРУГ СВЯТ. ЛЕКО БУТНАХ ВРАТАТА НА ПЪРВИЯ АПАРТАМЕНТ. ЗАЛОСТЕНА. БУТНАХ СЛЕДВАЩАТА. ОТ ДРУГАТА СТРАНА ИЗСКЪРЦАХА МЕБЕЛИ, С КОИТО БЕШЕ БАРИКАДИРАНА. УПЛАШЕНИТЕ ХОРА, ЧУЛИ СТРЕЛБАТА И ВИКОВЕТЕ, БЯХА ПРЕВЪРНАЛИ ДОМОВЕТЕ СИ В КРЕПОСТИ И НЯМАШЕ ДА ДОПУСНАТ НИКОГО, ДОРИ СВОЙ РАЧЕН СЪНАРОДНИК.

ПРОДЪЛЖИХ ПО СЛЕДАТА. СТИСКАХ АВТОМАТА ТОЛКОВА СИЛНО, ЧЕ ДЛАНТЕ МИ ПУЛСИРАХА ОТ БОЛКА. ДЪХЪТ ИЗЛИЗАШЕ НА ХРИПОВЕ ОТ ГЪРДИТЕ МИ. ПОТТА КАПЕШЕ ПО ЛИЦЕТО И ПАРЕШЕ ОЧИТЕ МИ, НО НЕ ВДИГАХ РЪКА ОТ ОРЪЖИЕТО. „МОЖЕШ ДА ПРЕЖИВЕЕШ ВСИЧКО ОСВЕН СМЪРТТА“ – КАЗВАШЕ СЕРЖАНТ МАКМЪРФИ, ДОКАТО С РУГАТНИ НИ КАРАШЕ ДА ГАЗИМ ПРЕЗ РОВОВЕ, ПЪЛЦИ С КАЛ И ТИНЯ.

КОРИДОРЪТ СЕ ИЗВИВАШЕ ЛЕКО И СВЪРШВАШЕ ПРЕД ПАЯНТОВА ВРАТА. ПРЪСКИТЕ КРЪВ ИЗЧЕЗВАХА ПОД НЕЯ. ПРИТИСНАХ ГРЪБ КЪМ СТЕНАТА ДО НЕЯ, КЪДЕТО СЛУЧАЙНИ ИЗСТРЕЛИ ПРЕЗ ДЪРВОТО НЯМАШЕ ДА МЕ ЗАСЕГНАТ. БУТНАХ Я И РАЙБЕРЪТ ОТ ДРУГАТА СТРАНА ИЗСКЪРЦА. СТОВАРИХ ПРИКЛАДА ВЪРХУ НЕЯ И ДЪРВОТО СЕ ПРЪСНА. ВРАТАТА ЗЕЙНА СЪС СКЪРЦАНЕ НА РЪЖДИВИ ПАНТИ.

-ВДИГНИ РЪЦЕТЕ! – РЕВНАХ С НАСОЧЕНО ОРЪЖИЕ.

В МЕН, СРЕД МЕТЛИ, ПАРЦАЛИ И КОФИ, СЕ ВПЕРИХА ДВЕ УПЛАШЕНИ ОЧИ. ДРЕБНО И СЛАБО СЪЗДАНИЕ СЕ БЕШЕ СВИЛО НА ПОДА, ПРИСТИСНАЛО РЪКА КЪМ ГЪРДИТЕ СИ.

-ХВЪРЛИ ОРЪЖИЕТО! – КРЕСНАХ С ПРЪСТ НА СПУСЪКА. – КАЗАХ ТИ ДА ХВЪРЛИШ ОРЪЖИЕТО!

-НЯМАМ ОРЪЖИЕ... ЗА БОГА, НЕ СЪМ ВЪОРЪЖЕНА...



## ПОЧЕТНО ОТЛИЧИЕ

### КАЛОЯЦ ЗАХАРИЕВ – „ЕДНА НЕДЕЛЯ“

ОТПУСНАХ ЛЕКО АВТОМАТА. СВИТИЯТ НА ПОДА НЕ БЕШЕ МОМЧЕ, А МОМИЧЕ, ОБЛЕЧЕНО В МЪЖКИ ДРЕХИ. КАФЯВОТО, ОКЪСАНО ПАЛТО ТЪМНЕЕШЕ НА ДЯСНОТО РАМО.

-ИМАМ... ИМАМ САМО КАМЪК В ДЖОБА – ПРОПЛАКА МОМИЧЕТО. – С ДЕСНИЯ... ДЕСНИЯ ДЖОБ, НО НЕ МОГА ДА ГО ИЗВАДЯ. МНОГО... МНОГО МЕ БОЛИ.

ПРИТИСНАХ ДУЛОТО НА АВТОМАТА В ГЪРДИТЕ Й И С ЛЯВАТА РЪКА БРЪКНАХ В ДЖОБА НА ПАЛТОТО Й. С ДЯСНАТА СТИСКАХ РЪКОХВАТКАТА И ПРИТИСКАХ СПУСЪКА. КАМЪК КОЛКОТО ТОПКА ЗА ТЕНИС ТУПНА НА ПОДА. РИТНАХ ГО НАСТРАНИ. ПРЕБЪРКАХ ДРУГИТЕ ДЖОБОВЕ. НИЩО.

ОТДРЪПНАХ СЕ НАЗАД И ЛЕКО ОТМЕСТИХ ДУЛОТО.

-САМА ЛИ СИ? ИМА ЛИ ДРУГИ С ТЕБ?

-НЕ... НЯМА. САМА СЪМ. САМА ДОЙДОХ – МОМИЧЕТО ОБЛИЗА ПОСИЦЕЛИТЕ СИ УСТИИ.

ПО ВОСЪЧНОТО Й ЛИЦЕ КАПЕШЕ СТУДЕНА ПОТ. БЕШЕ НА КОЛКО? ДЕВЕТНАДЕСЕТ? ИЛИ МОЖЕ БИ ДВАДЕСЕТ. ДРЕБНА, СЛАБА. ИЗПОД ГОЛЯМАТА ШАПКА СЕ ПОДАВАХА ЧЕРВЕНИ КИЧУРИ. ЗЕЛЕНИТЕ Й ОЧИ ЛЪЩЯХА ГОЛЕМИ И УПЛАШЕНИ.

ПРЕМЕТНАХ АВТОМАТА НА РАМОТО СИ. ИЗМЪКНАХ АПТЕЧКАТА ЗА ПЪРВА ПОМОЩ ОТ КОЛАНА СИ. ИЗДЪРПАХ ПАЛТОТО Й И СКЪСАХ РИЗАТА. МОМИЧЕТО ИЗПИЩА И СЕ СГЪРЧИ, НО НЯМАШЕ СИЛИ, ЗА ДА МЕ ИЗБУТА. В МЕКАТА ПЛЪТ ДО ПОДМИШНИЦАТА Й ЗЕЕШЕ КЪРВАВА ЯМА. ИНЧ ПО-НАГОРЕ И КУРШУМЪТ ЩЕШЕ ДА Й ОТКЪСНЕ РЪКАТА.

„УЖАСЕН СТРЕЛЕЦ СИ“ – ПОМИСЛИХ СИ И НЕВОЛНО МЕ ДОСМЕША.

НАПРЪСКАХ РАНАТА С ЙОД, СЛОЖИХ МАРЛЯ И СТЕГНАХ БИНТА, ЗА ДА СПРЕ КЪРВЕЦЕТО. МОМИЧЕТО ХРИПТЕШЕ ЗАДАВЕНО И СЕ ДЪРПАШЕ, НО НЕ Й БЯХА ОСТАНАЛИ СИЛИ ДА СЕ БОРИ. СЪБОРИХ Я ПО ГРЪБ НА ПОДА И ПРИТИСНАХ КОЛЯНО В ГЪРДИТЕ Й, ДОКАТО ЗАТЯГАХ БИНТА. ИЗПРАВИХ СЕ С ВЪЗДИШКА. НА ДЪНОТО НА ОЧУКАНА КОФА БЕШЕ ОСТАНАЛО МАЛКО ВОДА И ИЗМИХ РЪЦЕТЕ СИ. ТЕЧНОСТТА ПОАЛЕЧЯ.

## ПОЧЕТНО ОТЛИЧИЕ

### КАЛОЯН ЗАХАРИЕВ – „ЕДНА НЕДЕЛЯ“

-ЧЕСТИТО, ЩЕ ЖИВЕЕШ, НО АКО СИ СЕ НАДЯВАЛА НА НЯКАКВИ УСПЕХИ В ТЕНИСА ЩЕ ТРЯБВА ДА ТЕ РАЗОЧАРОВАМ.  
ОТВЪРНА МИ САМО ЗАДАВЕН ХРИП:

-ПРОКЛЕТ АНГЛИЧАНИН!

-А ТИ КАКВО ОЧАКВАШ, ХЛАПАЧКА ТАКАВА? ЗАСТАВАШ ПРЕД ВЪОРЪЖЕНИ МЪЖЕ И ГИ ЗАМЕРЯШ С КАМЪНИ. ПОМИСЛИХМЕ, ЧЕ Е ГРАНАТА. ТВОИТЕ ПРИЯТЕЛИ ОТ ИРА И БЕЗ ТОВА СТРЕЛЯТ ПО НАС И ВЗРИВЯВАТ БОМБИ, КЪДЕТО ИМ ПАДНЕ. ИМАШ КЪСМЕТ, ЧЕ НЕ ТЕ ЗАСТРЕЛЯХМЕ НА МЯСТО.

МОМИЧЕТО ПРОПЪЛЗЯ КЪМ СТЕНАТА И ОБЛЕГНА ГРЪБ НА НЕЯ. БУТНА НЯКАКВА КОФА И ТЯ СЕ ТЪРКУЛНА СЪС ЗВЪН НА ПОДА. ОТ НЕЯ Е РАЗПИЛЯХА НЯКОЛКО ПАРЦАЛА ЗА БЪРСАНЕ НА ПРОЗОРЦИ. ВПЕРИ В МЕН ГОЛЕМИ, ЗЕЛЕНИ ОЧИ, ПЪЛНИ С БОЛКА И ГЪНЯВ.

-ЗАЩО ПРОСТО... ПРОСТО НЕ СЕ МАХНЕТЕ И НЕ НИ ОСТАВЕТЕ НА... НА МИРА ВЕДНЪЖ ЗАВИНАГИ?

-ПРИЧИНАТА ДА СМЕ ТУК СТЕ Вие И ВАШАТА АСОЦИАЦИЯ ЗА ГРАЖДАНСКИ ПРАВА НА СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ, КОЯТО ВОДИ ТЪЛПИТЕ ПО УЛИЦИТЕ. ВИДЯ ЛИ ВСИЧКИ ОЧЕЗИ ХОРА, КОИТО НИ ЗАМЕРЯХА С КАМЪНИ?  
ТЯ ОБЛИЗА ПОСИЦЕЛИ УСТИ:

-А Вие... Вие, ПРЕДИ ДА ЗАПОЧНЕТЕ ДА СТРЕЛЯТЕ, ВИДЯХТЕ ЛИ... ВИДЯХТЕ ЛИ ПЛАКАТИТЕ? ЛОЗУНГИТЕ? ЧУХТЕ ЛИ КАКВО ВИКАТ ХОРАТА? НИКОЙ... НИКОЙ НЕ ИСКА НАСИЛИЕ. ИСКАМЕ САМО... САМО МИР И... И СПОКОЙСТВИЕ.

-ИНТЕРЕСЕН НАЧИН ДА ИСКАТЕ МИР. С КАМЪНИ.

-КАМЪНИ СРЕЩУ ПУШКИ И ТАНКОВЕ. БОРИМ СЕ С КАКВОТО... КАКВОТО ИМАМЕ И КАКТО МОЖЕМ.

ОТВОРИХ УСТА, НО СЕ ПОКОЛЕБАХ. РЪЦЕТЕ НА МОМИЧЕТО ВИСЯХА ОТПУСНАТИ НА ПОДА. КРАКАТА Й БЯХА ИЗПЪНАТИ. ЕДИНСТВЕНО, КОЕТО СЕ ДВИЖЕШЕ БЯХА СПАЗМАТИЧНО ПОВДИГАЩИТЕ СЕ ГЪРА И ОЧИТЕ Й. ПОЧТИ БЕШЕ ИЗГУБИЛА СЪЗНАНИЕ. ЗАЩО ВЪОБЩЕ СПОРИХ С НЕЯ? КАКВО ОЧАКВАХ ДА ПОСТИГНА?



## ПОЧЕТНО ОТЛИЧИЕ

### КАЛОЯЦ ЗАХАРИЕВ – „ЕДНА НЕДЕЛЯ“

- ПАК ЩЕ СЕ ВИДИМ, МАЛКАТА.

ЗЕЛЕНИТЕ Й ОЧИ СЕ ЗАКОВАХА ВЪРХУ ЛИЦЕТО МИ:

- ТОГАВА ЩЕ ГЛЕДАМ... ДА СЪМ... ПО-ТОЧНА С КАМЪКА.

МОЖЕХ ДА Я ЗАНЕСА ДО НЯКОЯ ЛИЦЕЙКА. НО КОГАТО ДОЙДЕШЕ НА СЕБЕ СИ СЪС СИГУРНОСТ ЩЕШЕ ДА БЪДЕ АРЕСТУВАНА. СРЕД ПОЛИЦАЙТЕ, КОМАНДИРОВАНИ ОТ АНГЛИЯ, ЗА ДА ПОМОГНАТ НА ИРЛАНДСКИТЕ СИ КОЛЕГИ ДА ОВЛАДЕЯТ ХАОСА, ИМАШЕ ТАКИВА, КОИТО ВЪОБЩЕ НЯМАШЕ ДА СЕ ВПЕЧАТЛЯТ ОТ ФАКТА, ЧЕ Е ЖЕНА. НОСЕХА СЕ СЛУХОВЕ ЗА ТАЙНИ ЗАТВОРИ, ЗА ЧИЯТО ДОСТОВЕРНОСТ НЕ ИСКАХ ДА НАУЧАВАМ. БЕШЕ ПО-ДОБРЕ ДА Я ОСТАВЯ ТУК. И БЕЗ ТОВА ВЕЧЕ НЯМАШЕ ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТА Й.

ОБЪРНАХ Й ГРЪБ И ИЗЛЯЗОХ ОТ КИЛЕРА. НЕЩО МЕ ТУПНА ПО ГЪРБА И ПАДНА НА ПОДА. ДО БОТУША МИ ЛЕЖЕШЕ СМАЧКАН НА ТОПКА ПАРЦАЛ. ОБЪРНАХ СЕ. МОМИЧЕТО ТЪКМО ОТПУСКАШЕ БЕЗСИЛНО ЗДРАВТА СИ РЪКА.

- ПРАВДА... ЗА... ВСИЧКИ... - ПРОШЕПНА ТЯ И ОТПУСНА ГЛАВА НА РАМОТО СИ.

ВЪЗДЪХНАХ. НЯКОИ ХОРА ПРОСТО НЕ ЗНАЕХА КАК ДА СЕ ОТКАЖАТ. СПРЯХ ПРЕД ЕДНА ОТ ЗАЛОСТЕНИТЕ ВРАТИ И СТОВАРИХ ЮМРУК ВЪРХУ НЕЯ:

- В КИЛЕРА ИМА РАНЕНО МОМИЧЕ. ОТ ВАШИТЕ Е. ПОГРИЖЕТЕ СЕ ЗА НЕЯ.

ОТВЪРНА МИ САМО НАПРЕГНАТА ТИШИНА, НО И АЗ НЕ ОЧАКВАХ ОТГОВОР. В МИСЛИТЕ НА ХОРАТА ЗАД ВРАТАТА БЯХА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО НА ТЕХНИТЕ БЛИЗКИ. НИЩО ДРУГО НЯМАШЕ ЗНАЧЕНИЕ.

ИЗЛЯЗОХ ОТ СГРАДАТА. ОТВЪН МЕ ЧАКАШЕ НАЙ.

- МАЛКОТО ПЛЪХЧЕ СИ Е НАМЕРИЛО ДУПЧИЦА – ПОДХВЪРЛИХ.

- ТЕЗИ ПРОКЛЕТИ ИРЛАНДЦИ – ВЪЗДЪХНА ТОЙ И МЕ ПОСЛЕДВА ПО АЛЕЯТА, ОБРАТНО КЪМ БРОНИРАНАТА МАШИНА КОЙ ЗНАЕ ЗАЩО УСЕТИХ ОБЛЕКЧЕНИЕ В ГЛАСА МУ.

## ПОЧЕТНО ОТЛИЧИЕ

### КАЛОЯН ЗАХАРИЕВ – „ЕДНА НЕДЕЛЯ“

НА ПЛОЩАДА МЕ ПОСРЕЩНА ХАОС – НАВСЯКЪДЕ ПОЛИЦАИ, ЛЕКАРИ И ВОЙНИЦИ. НЯКОИ БУТАТ НОСИЛКИ С РАНЕИ, ДРУГИ – АРЕСТУВАНИ ПРОТЕСТИРАЩИ. СВЕЩЕНИК ДАВАШЕ ПОСЛЕДНО ПРИЧАСТИЕ НА СМЪРТНО РАНЕИ, А ДО НЕГО СТОЕШЕ ВЪОРЪЖЕН ВОЙНИК. ВЯТЪРЪТ ГЪНЕСЕ СЪПКАН ПЛАКАТ С НАДПИС „АСОЦИАЦИЯ ЗА ГРАЖДАНСКИ ПРАВА НА СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ“. ВЪВ ВЪЗДУХА СЕ НОСЕСЕ МИРИЗМА НА БАРУТ, БОЛКА И КРЪВ.

ОБЪРНАХ ПОГЛЕД КЪМ СГРАДАТА, В КОЯТО БЯХ ОСТАВИЛ РАНЕНОТО МОМИЧЕ И...

-СКЪПИР

ЖЕНА МИ МИ ПОДАДЕ БУТИЛКА ВОДА.

-МАЙ СИ СЛЪНЧАСАЛ. КАКВО ГЛЕДАШ ТАКА ВТРЕЩЕНО?

ОКОЛО НАС СЕ НОСЕСЕ ИСТИНСКА РЕКА ОТ ХОРА. ХИЛЯДИ И ХИЛЯДИ МЪЖЕ И ЖЕНИ, МЛАДИ И СТАРИ ВЪРВЯХА ПО УЛИЦАТА. ГЛАСОВЕТЕ ИМ ЕХТЯХА. СТОТИЦИ РАЗНОЦВЕТНИ ПЛАКАТИ СЕ ИЗДИГАХА ВЪВ ВЪЗДУХА – „НЕ НА БРЕКЗИТ“, „ЗАЕДНО С ЕВРОПА“, „ОБЕДИНЕНИЕ, НЕ РАЗДЕЛЕНИЕ“ И ОЩЕ ДЕСЕТКИ И ДЕСЕТКИ ЛОЗУНГИ. НЯКОИ БЯХА НАПРАВЕНИ ОТ ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ КОМИТЕТИ, НО ПОВЕЧЕТО БЯХА ДЕЛО НА УСИЛИЯТА НА САМИТЕ ХОРА И НЕ БЯХА НИЩО ПОВЕЧЕ ОТ ЛИСТ ХАРТИЯ ВЪРХУ ДЪРВЕЦА ПРЪЧКА. ТОВА ОБАЧЕ НЯМАШЕ ЗНАЧЕНИЕ.

КРАЙ ТЪЛПАТА СПОКОЙНО КРАЧЕХА ПОЛИЦАИ. НЯКОИ ОТ ТЯХ СИ ГОВОРЕХА СЪС СВОИ ПОЗНАТИ ОТ МИТИНГА. ДВЕ КРАСИВИ АМЕРИКАНСКИ ТУРИСТКИ, ПРИСЪЕДИНИЛИ СЕ КЪМ ШЕСТВИЕТО ОТ ЛЮБОПИТСТВО, СЕ СНИМАХА С МЛАД УНИФОРМЕН, ПОЧЕРВЕЦЯЛ ОТ СМУЩЕНИЕ. МЯРКАХА СЕ И НЯКОЛКО КОННИ ПАТРУЛА. БАЩА БЕШЕ ВДИГНАЛ МОМИЧЕЦЕТО СИ, ЗА ДА МОЖЕ ТО ДА ПОГАЛИ ГЪСТАТА ГРИВА НА ЕДИН ОТ КОНЕТЕ. БЕЛОКОСА СТАРИЦА ВЪРВЕШЕ, ГУШНАЛА КУЧЕЦЕТО СИ.

-ВИДЯХ ОЧАЗИ СГРАДА ЕЙ ТАМ – ПОСОЧИХ И ЛАКЪТЯТ МИ ИЗПУКА. ГОДИНИТЕ СИ КАЗВАХА ДУМАТА. – СПОМНИХ СИ НЯКОИ НЕЩА.



## ПОЧЕТНО ОТЛИЧИЕ

### КАЛОЯЦ ЗАХАРИЕВ – „ЕДНА НЕДЕЛЯ“

ЖЕНА МИ СЕ ЗАСМЯ. ПЛЪЗНА ПРЪСТИ ПРЕЗ БЕЛИТЕ Й КОСИ, КОИТО НОСЕХА ДАЛЕЧНИЯ СПОМЕН ЗА ОГНЕНИ КИЧУРИ. ПОДРЪПНА ГОРЧИЩЕТО, С КОЕТО БЕ НАМЕТНАЛА ГОЛИТЕ СИ РАМЕЦЕ. ПОГАЛИ ГРОЗНИЯ БЕЛЕГ ВПИЛ СЕ В БЯЛАТА КОЖА НАД МИШНИЦАТА.

ТЯ МЕ УДАРИ С ЮМРУК ПО РАМОТО. ИЗОХКАХ.

-ТОГАВА МАЙ ТИ КАЗАХ, ЧЕ ПРИ СЛЕДВАЩАТА НИ СРЕЩА ЩЕ ТЕ ЦАПАРДОСАМ С КАМЪК.

-НА СВАТБАТА ХВЪРЛИ ПАРЧЕ ТОРТА ПО МЕН, ТАКА ЧЕ СЕ БРОИ.

-НО НЕ ТЕ УЛИЧИХ, НАЛИ?

ДВАМАТА СЕ ЗАСМЯХМЕ. СЛЕД ТОЗИ СЛУЧАИ КУМЪТ НИ ДОСТА ВРЕМЕ СЕ ЦУПИ, ЧЕ СМЕ СЪСИПАЛИ НАЙ-ХУБАВИЯ МУ И ВПРОЧЕМ – ЕДИНСТВЕН, КОСТЮМ. ТЯ ВПЕРИ ГОЛЕМИТЕ СИ ЗЕЛЕНИ ОЧИ, ЧИЙТО БЛЯСЪК ГОДИНИТЕ ТАКА И НЕ БЯХА УСПЕЛИ ДА ЗАГАСЯТ.

-ТОГАВА НЕЩАТА БЯХА ДРУГИ, НАЛИ?

ПЛЪЗНАХ ПОГЛЕД НАОКОЛО. РЕКАТА ОТ ХОРА НИ ОБГРЪЩАШЕ, БУТАШЕ НИ НЕУМОЛИМО НАПРЕД. ОБГРЪЩАХА НИ ХИЛЯДИ ГЛАСОВЕ. ЕХТЕШЕ СМЯХ.

ПРЕГЪРНАХ Я И Я ПРИТИСНАХ КЪМ СЕБЕ СИ. ЦЕЛУНАХ Я ПО БЯЛАТА КОСА.

-МИНАЛОТО НЯМА ЗНАЧЕНИЕ, САМО БЪДЕЩЕТО.